

Kuntoutuksessa olevan toimeentuloa turvaa kuntoutusraha. Sen määrä vastaa työkyvyttömyyseläkettä, jota on korotettu 33 prosentilla.

Miten kuntoutusta haetaan?

Kuntoutusta voi hakea työntekijä ja yrittäjä itse, aloite voi tulla myös työnantajalta, työterveyshuollosta, hoitavalta lääkäriltä, työvoimatoimistolta tai Kelalta.

Hakemus tehdään kuntoutushakemuksella (K-lomakkeella). Hakemuksen liitteenä tarvitaan B-lääkärinlausunto. Kuntoutusmahdollisuus selvitetään myös silloin, kun henkilö hakee työkyvyttömyyseläkettä tai määräaikaista kuntoutustukea. Jos henkilö on jo hakenut työkyvyttömyyseläkettä, kuntoutusta haetaan lomakkeella KT.

Työkyvyttömyyseläke pitkäaikaisesti työkyvyttömälle

Kun alle 63-vuotiaan sairaus alentaa työkykyä vähintään vuoden ajan, hän voi saada työkyvyttömyyseläkkeen. Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää toistaiseksi tai määräaikaaisesti kuntoutustukena.

Eläke on täysi työkyvyttömyyseläke, kun työkyky on alentunut vähintään 3/5 ja osatyökyvyttömyyseläke, kun työkyky on alentunut vähintään 2/5. Työkyvyn alenemisella tarkoitetaan eläkelaitoksen kokonaisarviota siitä, minkälaiseen työpanokseen henkilö jäljellä olevalla työkyvyllään vielä kykenee, kun otetaan huomioon ikä, koulutus ja ammattitaito.

Määräaikainen kuntoutustuki, kun työkyky voi palautua

Jos henkilön työkyky voi palautua hoidon tai kuntoutuksen avulla, hän voi saada määräaikaisen kuntoutustuen. Ehtona on, että työkyvyttömyys on kestänyt tai sen arvioidaan kestävän vähintään yhden vuoden ajan.

Kuntoutustukea haettaessa tarvitaan suunnitelma hoito- tai kuntoutustoimenpiteistä, joilla edistetään työhönpaluuta. Suunnitelma voi olla eläkehakemuksen liitteenä lääkärinlausunnossa tai siitä voi olla erillinen selvitys.

Kuntoutustuki myönnetään ajaksi, joka arvioidaan kuluvan työkyvyn palautumiseen. Kuntoutustuki voidaan myöntää myös hoito- tai kuntoutussuunnitelman laatimisen ajaksi.

Kuntoutustuki on täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruinen, kun työkyky on alentunut vähintään 3/5 ja osatyökyvyttömyyseläkkeen suuruinen, kun työkyky on alentunut vähintään 2/5.

Kun työeläkelaitos tukee ammatillista kuntoutusta, maksetaan kuntoutustukeen 33 prosentin korotus kuntoutuksen ajaksi.

Täysi työkyvyttömyyseläke, kun työhönpaluu ei ole todennäköistä

Täyden työkyvyttömyyseläkkeen saa henkilö, jonka ansiokyky on alentunut vähintään 3/5 ja jonka työkyvyn palautuminen hoidon tai kuntoutuksen avulla on epätodennäköistä.

Työkyvyttömyyseläke myönnetään toistaiseksi. Eläke alkaa yleensä sairausvakuutuksen päivärahan päätyttyä ja jatkuu vanhuuseläkeikään saakka, ellei eläkkeensaajan työkyvyssä tapahdu muutoksia.

Osatyökyvyttömyyseläke, kun sairaus alentaa ansiotasoa

Osatyökyvyttömyyseläke on tarkoitettu henkilölle, joka pystyy jatkamaan edelleen ansiotyötä sairaudesta huolimatta. Eläkkeen ehtona on, että ansiotaso alenee sairauden vuoksi vähintään 2/5. Tämä ansioiden aleneminen voi johtua siitä, että työaika on vähennetty tai työtehtäviä muutettu.

Osatyökyvyttömyyseläkkeen voi saada myös työtön, joka voisi sairaudesta huolimatta tehdä työtä. Hän voi saada osaeläkkeen rinnalla työttömyyspäivärahaa, josta osaeläkkeen määrä on vähennetty.

Osatyökyvyttömyyseläke myönnetään joko toistaiseksi tai määräajaksi osakuntoutustukena. Osatyökyvyttömyyseläke on puolet työkyvyttömyyseläkkeestä.

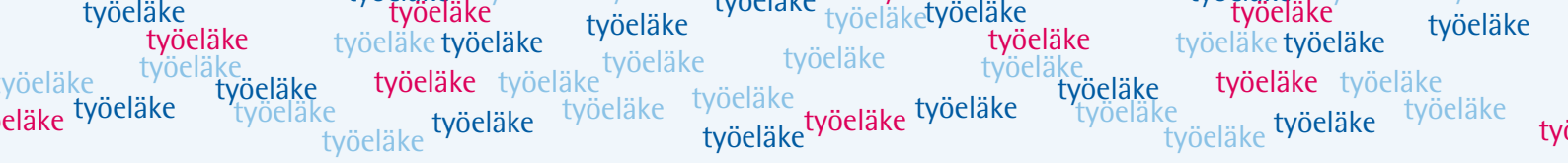
Henkilö voi hakea eläkelaitokseltaan ennakkopäätöksen siitä, voisiko hän alentuneen työkyvyn perusteella saada osaeläkkeen. Ennakkopäätöstä haetaan samalla T-lomakkeella kuin työkyvyttömyyseläkettäkin. Hakemuksen liitteenä tarvitaan B-lääkärinlausunto. Ennakkopäätös on voimassa yhdeksän kuukautta. Ilmarinen lähettää ennakkopäätöksen mukana ohjeet lopullisen päätöksen hakemisesta.

Osatyökyvyttömyyseläke alkaa työkyvyttömyyden alkamista ja ansioiden alenemista seuraavan kuukauden alusta.

Yksilöllinen varhaiseläke ikääntyneelle, jonka työkyky heikentynyt

Yksilöllisen varhaiseläkkeen voi saada ennen vuotta 1944 syntynyt työntekijä ja yrittäjä, jonka työkyky on pysyvästi alentunut niin, ettei ansiotyön jatkaminen ole enää kohtuullista.

Vuonna 1944 ja sen jälkeen syntyneillä ei ole

Kela voi maksaa eläkkeensaajalle seuraavia etuja, vaikka hän ei saisi kansaneläkettä lainkaan.

- Asumistukea, jonka määrään vaikuttavat lähes kaikki tulot, omaisuus ja asumiskustannukset.
- Eläkkeensaajan hoitotukea, joka on tarkoitettu tukemaan sairaan eläkkeensaajan kotona asumista ja korvaamaan erityiskustannuksia.

Miten työkyvyttömyyseläkkeitä haetaan?

Kaikkien työeläkelakien ja kansaneläkelain mukaisia työkyvyttömyyseläkkeitä ja yksilöllisiä varhaiseläkkeitä haetaan yhteisellä T-eläkehakemuksella. Lomakkeen voi täyttää ja tulostaa Ilmarisen internetsivuilla www.ilmarinen.fi. Lomakkeen saa myös työeläkelaitosten ja Kelan palvelupisteistä. Hakemuksessa tarvitaan myös lääkärinlausunto (B-lausunto). Jos hakee eläkkeensaajan lapsikorotusta, asumistukea tai hoitotukea, pitää täyttää erilliset Kelan lomakkeet.

Kun haetaan eläkettä ulkomaan työskentelyn perusteella, eläkehakemuksen liitteeksi tarvitaan U-lomake.

Ilmarinen käsittelee eläkehakemuksen ja maksaa työkyvyttömyyseläkkeen, jos eläkkeenhakijan viimeinen ansiotyö on vakuutettu Ilmarisessa. Kela antaa oman eläkepäätöksensä ja maksaa eläkkeen.

Työkyvyttömyyseläkkeellä ansiotyössä

Ennen ansiotyön alkua eläkkeensaajan tulisi ottaa yhteyttä eläkelaitokseen, sillä työkyvyttömyyseläkkeen maksu voi keskeytyä tai eläke voi muuttua osaeläkkeeksi. Aihetta maksettu eläke peritään yleensä takaisin. Täyden eläkkeen saaja voi ansaita enintään 40 % ja osaeläkkeen saaja enintään 60 % eläkettä edeltävistä ansiotuloista.

Työkyvyttömyyseläkkeensaajalle kertyy ansiotyöstä eläkettä ja ansioista myös maksetaan työeläkemaksut. Uusi karttunut eläke lisätään työkyvyttömyyseläkkeen jälkeen alkavaan vanhuuseläkkeeseen.

Työeläkkeet tarkistetaan samalla indeksillä

Kaikki maksettavat työeläkkeet tarkistetaan vuosittain tammikuun alussa työeläkeindeksillä, jossa palkkojen muutoksen osuus on 20 % ja hintojen 80

%. Indeksitarkistus koskee myös ennen 1.1.2005 alkaneita eläkkeitä. Kansaneläkettä tarkistetaan hintojen muutosta seuraavalla indeksillä.

Eläkkeet ovat verotettavaa tuloa

Työeläke ja kansaneläke ovat eläkkeensaajan verotettavaa tuloa. Eläkkeelle siirtyvän tuleekin käydä eläkepäätöksensä kanssa verotoimistossa oikean ennakkopidätysprosentin määrittelemiseksi.

Ilmarinen palvelee

Ilmarinen on työeläkeyhtiö, jonka tehtävänä on pitää huolta työntekijöiden ja yrittäjien lakisääteisestä työeläketurvasta sekä hoitaa tulevien eläkkeiden katteena olevaa sijoitusomaisuutta.

Ilmarisen yhteistyökumppaneita ovat Pohjola, A-Vakuutus, Pohjantähti, osuuspankit ja vakuutusmeklarit.

Ilmarisen verkkopalvelut www.ilmarinen.fi

Ilmarisen internet-sivuilla on runsaasti hyödyllistä tietoa eläketurvasta. Sivulla on myös Ilmarisen julkaisut sekä eläkehakemuslomakkeet.

Arvio omasta eläkkeestä

Ilmarisessa vakuutetut henkilöt voivat seurata tulevan eläkkeensä karttumista Ilmarisen internetsivujen eläkepalvelussa. Siellä voi

- tehdä ennakkolaskelman tulevasta vanhuuseläkkeestä ja varhennetusta vanhuuseläkkeestä
- tarkistaa, että kaikki työsuhdetiedot on merkitty oikein työsuhderekisteriin
- tilata eläkelaskelmia eläkeneuvonnastamme. Eläkepalveluun kirjaudutaan sisään verkkopankin tunnuksilla.

Ilmarisen eläkeneuvonta

Porkkalankatu 1, Helsinki.

Toimisto on avoinna klo 8.00–16.00

Puhelin 010 284 02.

Esitteitä voi tilata osoitteesta www.ilmarinen.fi, sähköpostilla osoitteesta lomakevarasto@ilmarinen.fi tai numerosta 010 284 2533.